

RO Kahilampi Vesa(MMM), Hörman
Ari(UM), Fallenius Sanna-
Helena(UM), Rönty Osmo(UM)

03.02.2020

Asia

Maatalous- ja kalastusneuvosto 27.1.2020

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 27.01.2020

Maatalous- ja kalastusneuvoston kokous pidettiin Brysselissä 27.1.2020. Kokouksen aiheina olivat puheenjohtajavaltion työohjelma, keskustelu Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta sekä YMP:n siirtymäkauden asetus. Suomea kokouksessa edusti ministeri Jari Leppä.

Vihreän kehityksen ohjelman osalta jäsenmaat pitivät tärkeänä, että ohjelman vaikutus ja vaatimukset CAP-suunnitelmien osalta saadaan tietoon hyvissä ajoin. Lisäksi jäsenmaat näkivät YMP:llä olevan potentiaalia kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamiseen, mutta painottivat tämän edellyttävän riittäviä resursseja. Jäsenmaat myös näkivät, että YMP:n ohella voitaisiin käyttää EU:n muitakin rahastoja ja toimenpideohjelmia, jotta maataloussektori voi saavuttaa vihreän kehityksen ohjelmassa asetetut tavoitteet. Tärkeänä pidettiin myös, että maatalous- ja kalastusneuvosto voisi seurata erityisesti luonnon monimuotoisuusstrategian käsittelyä jatkossa.

Siirtymäkauden asetuksen osalta jäsenmaat olivat yhtä mieltä, että asetuksen käsittelyä tulisi edistää mahdollisimman nopeasti ja että siirtymäkauden osaksi ei ole syytä tuoda uusia, merkittäviä elementtejä. Muista jäsenmaiden huolenaiheista keskustelussa nostettiin siirtymäkauden kansallisen tuen (TNA) jatko, joustavuus maaseutuohjelmien jatkamisessa sekä hedelmien ja vihannesten operatiivisten ohjelmien jatko. Suomi nosti esiin myös Etelä-Suomen kansallisen tuen jatkon (yhteisen markkinajärjestelyasetuksen artikla 214a).

Seuraava maatalous- ja kalastusneuvoston kokous pidetään maaliskuussa 2020.

1. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin asiakirjan 5225/1/20 REV 1 mukaisesti.

2. A-kohtien hyväksyminen

A-kohtien luettelot hyväksyttiin asiakirjojen 5240/20 ja 5241/20 mukaisesti.

3. Puheenjohtajavaltion työohjelma

Kroatia esitteli puheenjohtajakautensa ohjelman, ilmeen ja keskeiset teemat. Kroatia myös antoi katsauksen maan maatalouden rakenteeseen. Peräti 97 % kaikista tiloista on perheviljelmää, joista suuren osan omistaa yli 65-vuotias viljelijä. Samalla nuorten viljelijöiden määrä on kasvanut edellisvuoteen nähden 2000 viljelijällä. Perheviljelmien tärkeys on myös Kroatiassa pidettävän konferenssin aiheena. Lisäksi tarkoitus on järjestää konferenssi biotaloudesta.

Puheenjohtajan mukaan Kroatian tavoitteena on CAP:n osalta saavuttaa yhteisymmärrys niin monesta osasta kuin mahdollista. Pyrkimyksenä on yksinkertaisempi, tehokkaampi ja vihreämpi CAP. Siirtymäkauden asetuksen osalta tärkeintä on turvata jatkuvuus. CAP:n ulkopuolisista maatalousasioista puheenjohtaja nosti esiin markkinatilanteen seuraamisen.

Kalastusasioiden osalta keskiössä puheenjohtajakaudella on rannikko- ja saaristokalastuksen kestävyys ja kalastuksen valvonta-asetuksen edistäminen. Kasvinterveyden saralla pyrkimys on saavuttaa yhtäläinen fytoosanitaarisen suojelun taso koko Euroopassa. Tätä varten tarkastelussa on yhteiset säännöt kasviaineiston tuotannolle, tarkastuksille, näytteille, maahantuonnille ja liikkumiselle EU:n alueella. Myös vuoden 2020 kansainvälinen kasvinterveysvuosi on esillä.

Työhön vaikuttaa komission Pellolta pöytään –strategia. Puheenjohtaja nosti erikseen esiin metsät, jotka ovat kasvaneen paineen alla tulipalojen ja metsätuholaisten lisääntytyä, mutta joiden merkitys ilmastolle on tärkeä. Keskustelussa on EU:n metsästrategian jatkaminen vuoden 2020 jälkeen.

Helmikuun maatalous- ja kalastusneuvostoa ei pidetä, mutta muina kuukausina neuvoston kokous on suunniteltu järjestettäväksi. Lisäksi Splitissä pidetään kesäkuussa maatalousministerien epävirallinen tapaaminen.

4. Euroopan vihreän kehityksen ohjelma- maatalousnäkökohdat (5174/20, 15051/19 + ADD 1)

Puheenjohtaja alusti keskustelua viittaamalla tausta-asiakirjaansa ja siinä esitettyihin kysymyksiin, jotka kuuluivat:

1) Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa ehdotetaan useita keskeisiä toimintapolitiikkoja ja toimenpiteitä, joilla pyritään saavuttamaan ilmastoneutraali EU vuoteen 2050 mennessä. Tarjoaako tuleva YMP riittävät puitteet tämän tavoitteen saavuttamiseksi?

2) Mitä muita välineitä maataloudessa voitaisiin tulevan YMP:n ohella käyttää Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa asetettujen tavoitteiden edistämiseksi?

3) Mitä pakettin osatekijöitä pidätte erityisen tärkeinä maatalous- ja kalastusneuvostossa tapahtuvaa jatkokäsittelyä silmällä pitäen?

Puheenjohtaja kiitti Suomen ja Romanian puheenjohtajakausien aikana tehdystä työstä YMP:n vihreän arkkitehtuurin kehittämiseksi. Ministerit sivusivat Vihreän kehityksen ohjelmaa jo joulukuun neuvoston YMP-keskustelussa. Puheenjohtaja totesi, että valmistelussa on ilmennyt, että jäsenmailla on huolia Vihreän kehityksen ohjelman toimeenpanosta ja erityisesti oikeudenmukaisen siirtymän

rahaston (Just Transition Fund, JTF) paikasta otsakkeen 3 alla monivuotisessa rahoituskehityksessä. Puheenjohtaja pyysi komissiota perustelemaan rahaston budjettiotsakkeen valinnan.

Komission johtava varapuheenjohtaja Timmermans esitteli lyhyesti komission tiedonannon vihreän kehityksen ohjelmasta. Timmermans osallistui neuvoston kokoukseen vain hyvin lyhyesti eikä jäänyt kuuntelemaan kovinkaan monen jäsenmaan puheenvuoroa. Komissaari Wojciechowski edusti komissiota koko asian käsittelyn ajan.

Timmermans totesi, että olemme suuren muutoksen edessä ja EU voi todella näyttää olevansa johdossa siirtymässä kestäväan yhteiskuntaan. YMP:n rooli on merkittävä. On luotava enemmän hiilinieluja ja tehtävä muutoksia kasvinsuojeluaineiden käyttöön. **Timmermansin mukaan pitää katsoa YMP:n molempia pilareita, jotta ne edistävät Vihreän kehityksen ohjelman kunnianhimon tasoa.** Timmermans totesi, että viljelijöiden keskuudessa on paljon skeptisyyttä miten vihreän kehityksen ohjelma hyödyttää heitä, mutta komissaarin mukaan sektorilla on edessä lupaava tulevaisuus. Toki rakennemuutokset ovat aina vaikeita. Timmermansin mukaan Pelolta pöytään strategia kannustaa myös kestävämpään tuotantotapaan ja luomutuotantoa halutaan edistää. Jäsenmaiden on syytä tarkastella myös kansallisessa toimivallassa olevia asioita, kuten luomuvihannesten ja -hedelmien arvolisäverokannan alentamista. **Timmermansin mukaan kansalliset strategiasuunnitelmat tulee arvioida vankkoja ilmasto- ja ympäristökriteereitä vasten.**

Komissaari Wojciechowski totesi, että Vihreän kehityksen ohjelma on kaikkien ohjelma ja viljelijät voivat antaa merkittävän panoksensa ilmastotoimissa ja hiilen sitomisessa. Komissaari korosti kestävyysden kaikkia kolmea osa-aluetta. Pellolta pöytään -strategia tähtää entistä kestävämpään ruokaketjuun. Komissaari myös korosti, että viljelijöiden asemaa on parannettava ruokaketjussa. **Komissaari korosti myös metsästrategiaa, monimuotoisuusstrategiaa ja kiertotaloutta.** Vihreän kehityksen ohjelman toimien tulee kohdella maaseudun väestöä oikeudenmukaisesti eikä jättää ketään oman onnensa nojaan. **CAP-uudistus sisältää monia elementtejä, joilla voidaan edistää kunnianhimon tasoa, kuten ehdollisuus ja eko-järjestelmät.** Komissaari kuitenkin totesi, että CAP-asetusehdotukset annettiin ennen Vihreän kehityksen ohjelman julkaisemista. **Komissio tekee juuri analyysiä, onko nykyinen CAP-ehdotus tiedonannon kunnianhimon tasolla.** Komissaari myös korosti, kuinka tärkeä riittävä budjetti on. Komissaarin mukaan viljelijöitä ei niinkään huoleta vihreän kehityksen ohjelma vaan leikattu rahoitus.

Jäsenmaiden puheenvuoroissa toistui, että maataloussektorin on annettava panoksensa, ja sektori tulee nähdä ratkaisuna. **Iso joukko jäsenmaita alleviivasi riittävää rahoitusta.** Vähemmistönä oli muutama maa, joka totesi, että kunnianhimon tason ei tule riippua rahoituksesta. Useampi jäsenmaa totesi, että on huolestuttavaa, että **oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)** ehdotetaan budjettiotsakkeen 3 alle. JTF:n rahoitus tulisi olla uutta rahaa eikä sitä tulisi ottaa YMP:n määrärahoista. Odotetusti joukko itäisen EU:n maita nosti esiin tarpeen reilumpaan tukien tasaukseen.

Suurin osa jäsenmaista oli sitä mieltä, että YMP tarjoaa riittävät puitteet vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Muutama maa tosin totesi, että vielä on aikaista sanoa, onko YMP yhteensopiva Vihreän kehityksen ohjelman kanssa. Jäsenmailla on iso huoli, että Vihreän kehityksen ohjelmasta tulee uusia vaatimuksia siinä vaiheessa, kun jäsenmaiden strategiset suunnitelmat ovat hyväksyttävänä komissiossa. Suomi monen muun maan ohella painotti, että viivästymiä ei saisi aiheutua ja että vaatimukset tulee olla tiedossa riittävän ajoissa. Uusi toimeenpanomalli ja tuloksiin perustava politiikka aiheuttavat omat haasteensa ja on huolehdittava, että hallinnollinen taakka ei kasva kohtuuttomasti.

Myös jäsenmailta tuli kiitosta Suomelle YMP:n vihreän arkkitehtuurin kehittamisestä ja yhden ympäristöprosentin mallin ehdottamisesta. Muutama maa totesi, että Suomen esittämä malli toimisi

paremmin kuin komission alkuperäinen ehdotus ilmastotoimien seurannasta, sillä malli keskittyy oikeasti vaikuttaviin toimiin.

Komission Pellolta pöytään -strategia nähdään positiivisena aloitteena ja muutama maa korosti muun muassa eläinten hyvinvoinnin tärkeyttä osana pakettia.

Jäsenmaat myös näkivät, että YMP:n ohella voitaisiin käyttää EU:n muitakin rahastoja ja toimenpideohjelmia, jotta maataloussektori voi saavuttaa vihreän kehityksen ohjelmassa asetetut tavoitteet. Monessa puheenvuorossa todettiin, että aluekehitysrahastojen rahaa voisi ohjata myös maaseutualueilla ja vastata näin paremmin Vihreän kehityksen ohjelman kunnianhimoisiin tavoitteisiin. Suomi korosti puheenvuorossaan, että esimerkiksi **kasvinsuojeluaineasetus ja tulevan lannoiteasetuksen toimeenpano ovat keskeisiä keinoja vähentää kasvinsuojeluaineiden ja kemiallisten lannoitteiden käyttöön liittyviä riskejä**. Suomen ohella muutama muu maa totesi, että kasvinsuojeluaineiden ja mikrobilääkkeiden vähentämistavoitteissa tulee huomioida eri maiden ja alueiden erilaiset lähtötilanteet ja olosuhteet.

Tutkimus ja kehitys sekä innovaatioiden ja uuden teknologian kehittäminen nähtiin tärkeinä muutoksen mahdollistajina. Kalastusta ja vesiviljelytaloutta ei saa unohtaa vihreästä kasvusta. Johdonmukaisuus eri EU:n politiikanlohkojen välillä on tärkeää (erityisesti kauppaa- ja ympäristöpolitiikka).

Jäsenmaat pitivät tärkeänä, että maatalous- ja kalastusneuvoston tulisi voida seurata erityisesti luonnon monimuotoisuusstrategian käsittelyä. Uusiutuvan energian direktiivin, ilmastolain ja LULUCF-tarkistuksen seuraaminen ovat myös tärkeitä. Suomi korosti, että vihreän kehityksen ohjelman aloitteita ja toimia tulee valmistella laaja-alaisesti sektoreiden välisenä yhteistyönä. Kymmenkunta maata, Suomi mukaan lukien, sivusi puheenvuorossaan metsien tärkeyttä. **EU:n tuleva metsästrategia vuoden 2020 jälkeiselle ajalle** on tärkeä aloite, sillä se on ainoa EU:n väline, jossa nostetaan kestävä metsähoito avainasemaan.

Komissaari Wojciechowski totesi olevansa ilahtunut, että riittävä rahoitus nostettiin niin monessa puheenvuorossa esiin. Komissaari totesi, että innovatiiviset reformit kohtaavat aina vastustusta, mutta on iloinen jäsenmaiden valmiudesta toimeenpanna Vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita. Komissaari vakuutti, että JTF:n rahoitus on nk. uutta rahaa eikä sitä oteta YMP:stä tai aluekehitysrahastoista. Komissaari ei antanut selkeää vastausta jäsenmaiden huoliin strategisten suunnitelmien hyväksymisen viivästyisestä, vaan totesi lähinnä vain innostuneensa Euroopan parlamentin ideasta määritellä EU-tasolla eko-järjestelmän toimia. Hänen mielestään se lisäisi jäsenmaiden ennustettavuutta siitä millaisia ekojärjestelmän toimenpiteitä komissio voi hyväksyä. Komissaari myös korosti, kuinka tärkeää luomun lisääminen on ja korosti, että kannattaa vahvasti eläinten hyvinvointitoimien edistämistä.

Puheenjohtajamaa veti keskustelun yhteen toteamalla, että jäsenmaat ovat kautta linjan sitä mieltä, että YMP voi tarjota riittävät puitteet ja perustan Vihreän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Puheenjohtajamaa totesi myös, että riittävä rahoituksen turvaaminen on ensiarvoisen tärkeää ja Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto nostettiin useammassa puheenvuorossa esiin. Muista välineistä nostettiin esiin metsätalous, monimuotoisuus, tutkimus, kierto- ja biotalous sekä kasvinsuojeluaineiden vähentäminen ja eläinten hyvinvoinnin edistäminen. On tärkeää tietää mahdollisimman ajoissa mahdolliset lisävaatimukset strategisten suunnitelmien hyväksynnässä ja viivästyksiä tulee välttää. Puheenjohtaja alleviivasi vielä, että maatalous on osa ratkaisua ja toimii hiilinieluna.

5. Asetus YMP:n siirtymäsäännöistä (5071/20)

Puheenjohtaja kertoi valmistelleensa taustamuistion kahdella kysymyksellä ohjaamaan keskustelua. Kysymysten tavoitteena on kartoittaa jäsenmaiden kantoja puheenjohtajan avuksi, eikä tarkoitus ole tässä vaiheessa muodostaa niiden pohjalta neuvoston kantaa. Moni jäsenmaa on erityiskomiteassa tuonut esiin, että edellisen CAP-kauden kaltaisen siirtymäkauden kansallisen tuen (transitional national aid, TNA) jatkoon olisi syytä olla asetuksessa mukana. Siirtymäkauden pituuden osalta puheenjohtaja näki parhaaksi odottaa MFF-neuvottelujen ja YMP:n perusasetusten neuvottelutilanteen selkeytymistä ennen näkemyksen muodostamista. Kaikki MFF-liitännäiset kohdat siirtymäsäännöistä asetetaan hakasulkeisiin ja päivitetään, kun sopu monivuotisesta rahoituskehyksestä on saatu.

Puheenjohtaja totesi ajavansa osittaisen yleisnäkemyksen saamista niin pian kuin mahdollista, kenties jo maaliskuun maatalous- ja kalastusneuvostossa. Tätä silmällä pitäen jäsenvaltioita pyydettiin vastaamaan kahteen kysymykseen:

- 1) *Voivatko jäsenvaltiot kannattaa puheenjohtajan suunnitelmaa pyrkiä osittaiseen yleisnäkemykseen mahdollisimman pian, tarvittaessa jo ennen MFF-sopua?*
- 2) *Voivatko jäsenvaltiot kannattaa puheenjohtajan näkemystä, että neuvottelujen rajaamiseksi uusia merkittäviä elementtejä ei tulisi siirtymäkauden asetukseen esittää verrattuna komission ehdotukseen?*

Jäsenmaat pystyivät poikkeuksetta yhtymään kumpaankin puheenjohtajan kysymykseen. Puheenvuoroissa pidettiin tärkeänä, että asetuksen käsittelyä viedään eteenpäin mahdollisimman nopeasti ja että uudet elementit tuodaan mukaan osaksi YMP:tä vasta siirtymäkauden jälkeen. Molemmilla toimenpiteillä tulisi tähdätä siihen, että siirtymäkausi etenee mahdollisimman sulavasti sekä hallinnon että viljelijän kannalta, ja että maksujen aikataulu ja jatkuvuus eivät vaarannu. Siirtymäkauden kansallista tukea käyttävät jäsenmaat kuitenkin korostivat, että se ei olisi uusi elementti asetukseen.

Suomi nosti vastauksessaan esiin lisäksi yhteisen markkinajärjestelyasetuksen artiklan 214a mukaisen Etelä-Suomen kansallisen tuen jatkoon tärkeyden. Suomi myös totesi, että siirtymäkauden pituus olisi hyvä säilyttää vuoden mittaisena, jos mahdollista.

Osa jäsenmaista kyseenalaisti vuoden riittävyyden siirtymäajan pituudeksi ja kertoivat varautuvansa kahteen vuoteen. Muista yksittäisistä kysymyksistä nousi esiin mm. viiniköynnösten istutusoikeudet, vuonna 2020 päättyvien maatalous-ympäristö-ilmastotoimien jatkaminen vuoteen 2021, hedelmien ja vihannesten operatiiviset ohjelmat sekä komission rajauksen, jonka mukaan 2021 sitoumukset voivat olla vain kolmeksi vuodeksi, muuttaminen vapaaehtoiseksi. Muutama jäsenmaa nosti esiin tarpeen saada tietoon uudet valtioneuvoston päätökset hyvissä ajoin ennen seuraavaa kautta.

Lisäksi alueelliset jäsenmaat pyysivät joustoa maaseutuohjelmien rahojen käyttöön ja mahdollisuutta jatkaa maaseutuohjelmia vain osittain. Pienet maat pyysivät teknisen avun prosenttiosuuden nostamista siirtymäkauden ajaksi. Komissiota pyydettiin myös vastaamaan teknisiin kysymyksiin mahdollisimman nopeasti ja olemaan jäsenvaltioiden tukena. Esiin nousi myös komission asettama 10 päivän takaraja ilmoitukselle maaseutuohjelman jatkamisesta, mitä osa jäsenmaista piti liian tiukkana.

Aiheen sivusta osa uusista jäsenmaista nosti esiin myös suorien tukien tasaamisen jäsenmaiden välillä. Lisätukea kaivattiin erityisesti maille, joiden suorien tukien keskiarvo on alle 90 % EU:n keskiarvosta.

Komissaari Wojciechowski piti tärkeimpänä taata sulava siirtymä kausien välillä ja turvata maksujen jatkuvuus. Tätä varten tähtääminen sovun saamiseen vuoden 2020 kesällä on oikea suunnitelma, samoin kuin uusien elementtien mukaan ottamisen välttäminen. Helmikuun 6. päivä pidetään seuraava HAQ-työryhmän kokous, minkä yhteydessä komissio on valmis vastaamaan teknisiin kysymyksiin.

6. Muut asiat

a. Eläinten hyvinvointia koskevat merkinnät (5346/1/20 REV 1)

Saksa toteaa, Belgian, Tanskan, Ranskan, Italian ja Liettuan tukemassa tausta-asiakirjassa kuluttajien toivovan eläinten hyvinvointimerkintöjen antavan heille tietoa ostopäätösten pohjaksi. Kuluttajat ovat yhä suuremmassa määrin valmiita maksamaan korkeampaa hintaa elintarvikkeista, jotka on todistettavasti tuotettu eläinten hyvinvointia edistävällä tavalla. Uskottava eläinten hyvinvointimerkintä avaisi myös tuottajille uusia mahdollisuuksia saada korvausta eläinten hyvinvointiin panostamisen aiheuttamista kustannuksista. Komission aiemmassa eläinten hyvinvoinnin strategissa 2012-2015 (COM(2012) 6 final/2) EU:n laajuinen eläinten hyvinvointimerkintä oli esillä, mutta asia ei edennyt. Osassa jäsenvaltioita on sen sijaan kansallisesti luotu vastaavia merkintöjä. Tanskassa ja Alankomaissa näistä on saatu hyviä kokemuksia kotimaan markkinoilla. Saksassa eläinten hyvinvointimerkintäjärjestelmä on parhaillaan parlamentin käsiteltävänä.

Suomen puheenjohtajakaudella joulukuussa 2019 hyväksyttiin neuvoston päätelmät eläinten hyvinvoinnista. Saksa tukee päätelmien kohtaa, jossa kehoitetaan komissiota selvittämään EU:n laajuisen eläinten hyvinvointimerkinnän käyttöönottoa. Suomen puheenjohtajakaudella toteutetussa kyselyssä selvä enemmistö vastanneista eläinlääkintäpäälliköistä kannatti tällaisen merkinnän harmonisointia. Tausta-asiakirjassaan maaryhmä toteavat myös, että panostaminen eläintenhyvinvointiin näkyisi tuotteiden hinnoissa kannustavasti tuottajille.

Useat maat (21) pitivät asiakohdasta puheenvuoron, joissa pitivät tärkeänä asian nostamista esille. Joissakin puheenvuoroissa kiitettiin myös edellistä puheenjohtajavaltiota Suomea eläinten hyvinvointipäätelmistä, joihin sisältyy myös ehdotus komissiolle hyvinvointimerkintöjen selvittäminen. Eläinten hyvinvointi on erittäin tärkeää kuluttajille, elintarvikkeiden alkuperän ohella ja tärkeä osa myös uutta Green Dealin ”Pelloilta pöytään” -strategiaa. Puheenvuoroissa korostui se, että merkintöjen on oltava vapaaehtoisia ja läpinäkyviä. Merkinnöillä ei pidä rangaista tuottajia, vaan niillä tulee positiivisesti kannustaa eläinten hyvinvointiin panostamiseen. Merkintävaatimukset tulee olla sopivan kunnianhimoisia ja lainsäädännön perusvaatimukset ylittäviä. Useissa maissa on jo olemassa merkintäjärjestelmiä, kokemukset näistä järjestelmistä on hyödynnettävä harmonisoidun järjestelmän kehittämisessä. Joissakin puheenvuoroissa tuotiin myös esille, että järjestelmästä on tehtävä kunnollinen vaikuttavuudenarviointi ja otettava huomioon paikalliset olosuhteet. Järjestelmään on liitettävä myös tiedottamista kuluttajille. Suomen puheenvuorossa korostettiin hyvinvointimerkintöjen olevan osa hyväksyttyjä hyvinvointipäätelmiä ja vapaaehtoisten merkintöjen selvittämisellä on jäsenmaiden tuki. Merkintäjärjestelmän on oltava sopivan uskottava ja kunnianhimoinen. Sillä tulisi myös varmistaa se, että tuottajat saavat korkeatasoisista tuotteistaan myös paremmin laatua vastaavaa hintaa.

Komissaari Kyriakides totesi, että eläinten hyvinvointimerkinnät ovat osa suurempaa eläinten hyvinvointi-kokonaisuutta, joka on tärkeä asia myös komissiolle. Komissio on käynnistänyt arvioinnin EU:n eläinten hyvinvointistrategiasta ja hyvinvointi on olennainen osa myös Pelloilta pöytään – strategiaa. Komissio on tarkkaan tutustunut Suomen pj-kaudella hyväksytyihin eläinten hyvinvointipäätelmiin ja aikoo tarkastella niitä eteenpäin. Tärkeimmiksi asioiksi komissaari nosti olemassa olevien vaatimusten noudattamisen sekä hyvinvointiverkoston ja osaamiskeskusten toiminnan. Lisäksi komissaari totesi, että hyvinvointikysymyksiä tullaan pitämään esillä kansainvälisissä kauppaneuvotteluissa.

Puheenjohtaja totesi neuvoston ottaneen asiakohdan ja siitä käydyn keskustelun tiedoksi.

b. Kansainvälinen korkean tason konferenssi ”Afrikkalaisen sikaruton uhka maailman sianlihantuotannon tulevaisuudelle” (Berliini, 17. tammikuuta 2020) – tulokset (5423/20)

Asiakohdassa komissaari Kyriakides tiedotti komission 17.1. Berliinissä Green Weekin yhteydessä järjestämästä korkean tason kansainvälisestä konferenssista aiheesta ”Afrikkalaisen sikaruton uhka ja globaalin sianlihantuotannon tulevaisuus”. Komissaari totesi, että ASF on valitettavasti edelleen erittäin huolestuttava uhka ja leviää hallitsemattomasti Aasissa, mutta myös Euroopassa villisioissa. EU:ssa ei kuitenkaan ole ilmennyt uusia infektioituneita maita.

Konferenssi oli erittäin onnistunut ja sen johtopäätelmissä korostetaan vastuullisen yhteistyön ja pitkän aikavälin strategian merkitystä. Tieteellinen yhteistyö ja avoin tiedonvaihto ovat ensiarvoisen tärkeitä. Koska rokotteet taudin torjuntaan puuttuvat, on ainoa vastustuskeino ennakoivat toimet bioturvallisuuteen ja villisikakantojen hallinta. Edelleen tarvitaan kohdennettua tiedottamista kuluttajille ja kaikille sidosryhmille. Kansainvälisesti haasteena on edelleen EU:n alueellistamisstrategian ymmärtäminen ja hyväksyminen. ASF tulee jatkossakin olemaan komission prioriteetti ja komissio pyrkii olemaan taudin suhteen proaktiivinen.

14 maata, ml. Suomi pitivät asiakohdasta puheenvuoron, joissa osoitettiin kiitokset komissiolle konferenssin järjestämisestä ja komission tekemästä työstä taudin torjuntaan. Puheenvuoroissa oltiin tyytyväisiä myös konferenssin päätelmiin. Puheenvuoroissa korostettiin yhteistyön ja yhteisen strategian merkitystä, sekä jatkuvia toimenpiteitä taudin torjuntaan. Joissakin puheenvuoroissa tuotiin esille huoli resursseista ja mahdollisesta leikkauksesta esim. EU-tason rahoituksessa ja ASF-monitoroinnissa. Puheenvuoroissa tuotiin esille myös EU:n alueellistamisstrategian hyväksyttäminen kauppakumppaneilla niin, ettei sikatalous kärsi esim. maissa, joissa tautia havaitaan pelkästään villisioissa.

Vastauspuheenvuorossaan komissaari Kyriakides kiitti esitetyistä kommentteista. Komissaari vakuutti komission olevan edelleen myös jatkossa sitoutunut taudin torjuntaan ja yhteisiin toimenpiteisiin, myöskin rahoitus tulee säilymään samalla tasolla jatkossakin. Komissio tekee kaikkensa, että kauppakumppanit ymmärtäisivät ja kunnioittaisivat EU:n alueellistamisstrategiaa. Lisäksi komissaari esitti kiitoksensa Saksalle Green Weekin järjestelyistä.

Puheenjohtaja totesi neuvoston ottaneen asiakohdan ja siitä käydyn keskustelun tiedoksi.

c. Saksan, Espanjan ja Ranskan maatalousministerien yhteinen lausuma tulevasta YMP:stä ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta (5404/20)

Espanjan valtuuskunta esitteli asiakohdan Ranskan valtuuskunnan puolesta. Lausuma allekirjoitettiin 19.12.2019 päivää ennen, kuin komissio julkaisi tiedonannon vihreän kehityksen ohjelmasta. Espanja nosti lausumasta kolme keskeistä kohtaa: 1) vihreän kehityksen ohjelman ja YMP:n tulee olla tavoitteiltaan kunnianhimoisia 2) ohjelmien resurssien tulee vastata tavoitteiden tasoa ja 3) toteutukseen tarvitaan joustavuutta ja yksinkertaistamista. Erityisesti Espanja painotti alueiden roolia ja muistutti kolmen allekirjoittajamaan erilaisista perustuslaillisista vaatimuksista, vaikka kaikissa alueet ovatkin isossa roolissa. Yksinkertaistamista tarvitaan sekä viljelijän sääntöjen osalta, että jäsenmaiden strategisten suunnitelmien arviointiin.

Ranska allekirjoitti Espanjan esiin tuomat keskeiset kohdat ja lisäsi, että tuloperusteinen CAP on erittäin monimutkainen käytännössä. Jäsenvaltiolla voi olla vaikeaa tietää etukäteen, kuinka paljon rahaa varata tiettyihin toimenpiteisiin. Ilmastonmuutos voi entisestään lisätä tätä epävarmuutta, ja

viljelijän tulisi tietää vähintään keskipitkällä aikavälillä, mitkä ovat toiminnan ehdot. Lisäksi Ranska pyysi viiniköynnösten istutusoikeuksien jatkamista.

Saksa toi ilmaston ja resurssien riittävyyden lisäksi esiin vakaampien maaseutualueiden mahdollistamisen CAP:n avulla. Saksa painotti joustavuuden ja ennustettavuuden merkitystä tulevassa politiikassa. Allekirjoittaneet maat näkivät ympäristötoimien toteuttamisen onnistuvan parhaiten pakollisen I-pilarin ekojärjestelmän avulla, johon on varattu tietty vähimmäisrahoitusosuus CAP-budjetista.

Muista maista puheenvuoron käytti 10 jäsenvaltiota. Maat tukivat puheenvuoroissaan erityisesti joustavuuden merkitystä. Alueellisesti hallinnoidut jäsenvaltiot alleviivasivat voimakkaasti alueiden roolin turvaamista. Osa jäsenmaista vastusti ekojärjestelmien pakollisuutta ja suosi II-pilarin vapaaehtoisten toimien edistämistä. Maatalouden nähtiin voivan olla osa ratkaisua, jos resurssit toimenpiteiden tekemiseen turvataan.

Komissaari Wojciechowski kiitti jäsenvaltioita keskeisten pointtien nostamisesta esille ja totesi lyhyesti olevansa samaa mieltä erityisesti resurssien riittävyyden tärkeydestä.

d. Hunajasekoitusten alkuperämerkintä (5389/20)

Slovenia esitteli asian. Mehiläissektori on EU:lle erittäin tärkeä ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti. Ala kohtaa kuitenkin monia haasteita, joista yksi liittyy kuluttajien informointiin. Hunajasta annettu neuvoston direktiivi 2001/110/EY tulisi avata ja selkeyttää erityisesti hunajasekoitusten alkuperämerkintää. EU:n tuottajat ovat sitoutuneet korkeisiin laatu- ja ympäristöstandardeihin. EU:n ulkopuolella tuotettavia hunajasekoituksia voidaan myydä halvemmalla EU:n korkeiden tuotantokustannusten takia. Merkintöjä on parannettava reilun kilpailun ja elintarviketurvallisuuden takaamiseksi.

Aloitetta tukivat otsikossa mainittujen 16 jäsenmaan lisäksi Malta, Ruotsi, Saksa, Luxemburg ja Itävalta. Myös Tanska oli valmis tukemaan alkuperän tarkempaa ilmoittamista hunajalle, mutta oli varauksellinen muiden tuotteiden suhteen.

Komissaari Wojciechowski kiitti ehdotuksesta, mutta totesi, että se kuuluu komissaari Kyriakidesin vastuualueeseen, eikä hän siksi voi nyt antaa sitovaa vastausta. Komissio haluaa parantaa kuluttajille annettavaa tietoa ja tämä näyttää olevan myös jäsenmaiden selvä tahtotila. Komissaari piti hyvänä ajatuksena kattaa asia Pellolta pöytään -strategiassa.

Suomen edustajat

ministeri Leppä, ea Haapaniemi, op Kaila, Hirvonen, Kahilampi MMM; Valonen, Rönty, Fallenius, Hörman EUE

Asiakirjat

Mainittu asiakohdittain.

Liitteet

Viite

Asiasanat	jaosto maatalous- ja elintarvike (EU 18), maatalouden erityiskomitea, maatalous, maatalous- ja kalastusneuvosto
Hoitaa	MMM

Tiedoksi	ALR, EUE, EVIRA, MAVI, RUOKA, SM, STM, TEM, TULLI, UM, VM, VNK, VTV, YM
----------	---
